

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з навчально-виховної роботи

_____ Віталій БОЯРЧУК

“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Господарське право України

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Освітній ступінь «Бакалавр»

Робоча програма дисципліни «Господарське право України» для студентів спеціальності 081 «Право» денної та заочної форми навчання

Програму підготувала: доцент кафедри права, к.ю.н., доцент Туркот О.А.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права
Протокол від « 28 » серпня 2024 року № 2

Завідувач кафедри _____ Г. І. Грещук
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії (ради) факультету управління, економіки та права.

Протокол від « 29 » серпня 2024 року № 1

Голова методичної комісії _____ В. М. Ковалів
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Освітній рівень: __ «бакалавр» __

Спеціальність 081 «Право»

Характеристика навчальної дисципліни:

Нормативна обов'язкова

Кількість кредитів 4

Загальна кількість годин – 120

Вид контролю: екзамен

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття господарської діяльності, предмет і джерела господарського права.

Господарська діяльність: поняття та види. Поняття господарського права як самостійної галузі права, що регулює відносини з приводу безпосереднього здійснення господарської діяльності або керівництва нею. Поняття господарського права як правової науки, та цілі господарського права як навчальної дисципліни. Поняття господарського законодавства. Види нормативних актів господарського законодавства. Господарський кодекс України. Поняття господарсько-правової норми та їх види. Проблеми систематизації господарського законодавства.

Тема 2. Поняття і правове регулювання державної підтримки підприємництва.

Правове значення державної підтримки підприємництва. Форми та методи державної підтримки. Деретулювання підприємницької діяльності. Правове регулювання перевірок суб'єктів господарювання. Фінансування заходів державної підтримки підприємництва.

Тема 3. Поняття та види суб'єктів господарських правовідносин.

Поняття, особливості та види господарських правовідносин. Види суб'єктів господарських правовідносин. Індивідуальні підприємці. Поняття та види господарських товариств. Особливості правового статусу акціонерних товариств. Органи управління господарських товариств. Правове становище товариства з обмеженою відповідальністю. Правове становище товариства з додатковою відповідальністю. Поняття і види кооперативів. Особливості членства у кооперативах.

Тема 4. Державна реєстрація суб'єктів господарювання.

Поняття державної реєстрації суб'єктів господарювання. Органи, що здійснюють державну реєстрацію. Порядок державної реєстрації. Установчі документи. Відомості Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Державна реєстрація змін до установчих документів. Скасування державної реєстрації суб'єктів господарювання.

Тема 5. Ліцензування господарської діяльності.

Поняття та види ліцензій. Ліцензійні умови. Порядок видачі ліцензій. Особливості ліцензування господарської діяльності у сфері торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами. Припинення дії ліцензії.

Тема 6. Припинення суб'єктів господарювання.

Підстави і види припинення суб'єктів господарювання. Порядок ліквідації. Поняття банкрутства як способу припинення суб'єктів господарювання. Суб'єкти банкрутства. Сторони у справах банкрутства. Провадження у справі про банкрутство. Розпорядження майном боржника.

Види санацій боржника. Мирова угода у справі про банкрутство. Визнання боржника банкрутом. Ліквідаційна процедура.

Тема 7. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.

Поняття правового режиму майна. Право власності. Право оперативного управління. Право господарського відання. Складений капітал. Резервний фонд.

Тема 8. Господарські зобов'язання суб'єктів господарювання.

Поняття, види та підстави виникнення господарських зобов'язань. Виконання господарських зобов'язань. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Припинення, розірвання та недійсність господарських зобов'язань

Тема 9. Господарські договори та їх види.

Поняття, ознаки та функції господарського договору. Класифікація господарських договорів. Форма господарського договору. Зміст і особливості укладення окремих видів господарських договорів. Виконання господарських договорів.

Тема 10. Відповідальність у господарських правовідносинах та її види.

Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. Класифікація господарсько-правових санкцій. Функції господарської відповідальності. Підстави господарської відповідальності. Поняття, види відповідальності в господарському праві. Форми господарської відповідальності. Відшкодування збитків у сфері господарювання. Штрафні та оперативно-господарські санкції. Адміністративно-господарські санкції.

3. Результати вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Господарське право України» здобувачі освіти повинні засвоїти такі **програмні результати навчання**:

ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває такі **компетентності**:

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право,

адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право, земельне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

Вимоги до знань та умінь

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати: поняття, предмет, методи та принципи господарського права України, систему джерел цієї галузі, суб'єктів, об'єкти та зміст господарських правовідносин, господарські права та обов'язки суб'єктів господарських правовідносин, форми права власності, поняття та види правочинів, особливості різних видів договорів, позадоговірні зобов'язання та спадкові правовідносини в Україні тощо;

Вміти: правильно тлумачити та застосувати норми господарського законодавства, чітко та лаконічно формулювати правову позицію щодо правових питань в усній чи письмовій формі; уміння готувати, оформляти, укладати правочини, а також інші документи у сфері господарського законодавства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		л а б	с	ін д.	с. р.	л		ла б.	с	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 4 Семестр 7						Рік підготовки 4 Семестр 8					
Розділ 1. Назва												
Тема 1. Поняття господарської діяльності, предмет і джерела господарського права	9	1	-	2	-	6	9	1	-	1	-	7
Тема 2. Поняття і правове регулювання державної підтримки підприємництва	9	1	-	2	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 3. Поняття та види суб'єктів господарських правовідносин	9	1	-	4	-	4	9	1	-	1	-	7
Тема 4. Державна реєстрація суб'єктів господарювання	9	2	-	4	-	3	9	1	-	2	-	6
Тема 5. Ліцензування господарської діяльності	9	1	-	2	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 6. Припинення суб'єктів господарювання	9	1	-	2	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 7. Правовий режим майна суб'єктів господарювання	9	1	-	2	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 8. Господарські	9	2	-	4	-	3	9	1	-	2	-	6

зобов'язання суб'єктів господарювання													
Тема 9. Господарські договори та їх види	9	2	-	4	-	3	9	1	-	2	-	6	
Тема 10. Відповідальність у господарських правовідносинах та її види	9	2	-	2	-	5	9	1	-	2	-	6	
Разом	90	14	-	28	-	48	90	10	-	10	-	70	
Екзамен	30					30	30						30
Усього годин	120	14	-	28	-	78	120	10	-	10			100

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин д.ф.н.	К-ть годин з.ф.н.
1	Тема 1. Поняття господарської діяльності, предмет і джерела господарського права.	2	1
2	Тема 2. Поняття і правове регулювання державної підтримки підприємництва.	2	-
3	Тема 3. Поняття та види суб'єктів господарських правовідносин.	4	1
4	Тема 4. Державна реєстрація суб'єктів господарювання.	4	2
5	Тема 5. Ліцензування господарської діяльності.	2	-
6	Тема 6. Припинення суб'єктів господарювання.	2	-
7	Тема 7. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.	2	-
8	Тема 8. Господарські зобов'язання суб'єктів господарювання.	4	2
9	Тема 9. Господарські договори та їх види.	4	2
10	Тема 10. Відповідальність у господарських правовідносинах та її види.	2	2
Разом		28	10

6. Теми винесені на самостійне вивчення

1	Тема 1. Поняття господарської діяльності, предмет і джерела господарського права
2	Тема 2. Поняття і правове регулювання державної підтримки підприємництва
3	Тема 3. Поняття та види суб'єктів господарських правовідносин
4	Тема 4. Державна реєстрація суб'єктів господарювання
5	Тема 5. Ліцензування господарської діяльності
6	Тема 6. Припинення суб'єктів господарювання
7	Тема 7. Правовий режим майна суб'єктів господарювання
8	Тема 8. Господарські зобов'язання суб'єктів господарювання

9	Тема 9. Господарські договори та їх види
10	Тема 10. Відповідальність у господарських правовідносинах та її види

Самостійна робота може бути виконана у формі реферату. Тематика рефератів, вимоги до оформлення та оцінювання рефератів вказані у Методичних рекомендаціях з навчальної дисципліни «Основи римського права» для виконання практичних та самостійних робіт студентами факультету управління, економіки та права денної форми навчання та студентів Навчально-наукового інституту заочної та післядипломної освіти спеціальність 081 «ПРАВО».

7. Методи і форми навчання

1. Словесні методи – лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту;

2. Наочні методи – ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.

3. Метод навчання за рівнем пізнавальної активності - пояснювально-ілюстративний метод, метод відтворення, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.

4. Практичні методи – виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань і тестів, ділові ігри, презентації, реферати.

8. Методи і форми контролю:

1. Усне опитування (індивідуальне, аналіз відповідей студентів).

2. Письмова аудиторна та позааудиторна практична перевірка – аналіз розв'язків ситуативних завдань і тестів шляхом застосування господарського законодавства, аналіз рефератів, доповідей, презентацій.

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація, екзамен.

Форми контролю: усна, письмова, комбінована.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума балів	Екзаме н	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

10. Порядок оцінювання результатів навчання

На екзаменах з навчальної дисципліни «Господарське право України» кафедри права повинен знати нормативно-правові акти, які регулюють цю діяльність, спрямовану на захист від неправомірних посягань незалежності України, її суспільного та державного ладу, політичної та економічної систем, прав національних груп та територіальних утворень;

соціально-економічних, політичних, особистісних прав і свобод людини і громадянина;

основ демократичного устрою державної влади, правового статусу місцевих рад, органів самоорганізації населення.

Екзаменаційні білети з дисциплін, містять 3 питання, що включають матеріал навчальної програми, яка використовується в процесі навчання.

Студент на іспиті з навчальних дисциплін кафедри отримує білет, на якому є пронумеровані питання та чисті аркуші паперу.

Студенти повинні бути максимально уважними даючи відповіді, щоб не помилитися.

Категорично заборонено використовувати будь-який додатковий матеріал (Кодекси, закони, мультимедія тощо).

У процесі усного опитування, викладач зобов'язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов'язково наголошується на неправильних фрагментах відповіді, на суті помилок.

Можливе проведення екзамену у формі тестування в системі Moodle.

Оприлюднення результатів іспиту проводиться публічно.

11. Критерії оцінювання знань студентів визначенні у Положенні про критерії оцінювання ЛНУП.

12. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; методичні матеріали до практичних занять; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

13. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр> (дата звернення: 31.09.2023).
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 16.09.2014 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011 (дата звернення: 31.09.2023)
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436 –IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 31.09.2023)
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 31.09.2023)
5. Господарський процесуальний кодекс: Закон України від 06.11.1991 р. №1798-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12> (дата звернення: 31.09.2023)
6. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (дата звернення: 31.09.2023)
7. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 31.09.2023)
8. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення: 31.09.2023)
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. №755-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15> (дата звернення: 31.09.2023)
10. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. №1576.-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення: 31.09.2023)
11. Про кооперацію: Закон України від 10.07.2003р. №1087. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1087-15> (дата звернення: 31.09.2023)
12. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 року № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#n1985> (дата звернення: 31.09.2023)
13. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/922-19/print1443084703352445> (дата звернення: 31.09.2023)

Основна

1. Смолин Г. В., Туркот О. А., Хомко Л. В. Господарське право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2023. 484 с.
2. Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін. Господарське право: загальна частина : навч. посіб. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2024. 262 с.

Допоміжна

1. Туркот О. А. Правовий захист акціонерних товариств від посягань на їх майно: монографія. Львів: Ліга-Прес, 2023. 200 с.
2. Туркот О. А., Рурак В. С. Щодо поняття та ознак майнових відносин в акціонерному товаристві. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2024. Вип. 1. С. 153-161.
3. Благута Р.І., Долинська М. С., Туркот О. А. Проблематика становлення інституту банкрутства фермерських господарств. *Соціально-правові студії*. 2024. Вип. 2 (4). С. 73-81.
4. Turkot O. Prawne zasady pracy osób niepełnoletnich w dziedzinie przedsiębiorczości w ustawodawstwie Ukrainy. *Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie*, t. XII, 2023, nr 1, s. 301–309. URL: <https://doi.org/10.32084/tekapr.2021.12.1-22>.
5. Chornous Y., Denysenko S., Hrudnytskyi V., Turkot O., Sikorskyi O. Legal Regulation of Cryptocurrency Turnover in Ukraine and the EU. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. Volume 22, Special Issue 2, 2024. URL: <https://www.abacademies.org/articles/legal-regulation-of-cryptocurrency-turnover-in-ukraine-and-the-eu-8439.html>
6. Derevyanko B. V., Pashkov V. M., Turkot O. A., Zahrisheva N. V., Bisiuk O. S. Addressing the issue of corporate raiding in Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*. Volume 18, Issue 1, 2021. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3551076.
7. Derevyanko B., Turkot O. Legal regulation of relations with cryptocurrency in Ukraine: EU experience. *Entrepreneurship, economy and law*. №3. 2022. P.56-61. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2022/3/7.pdf>.
8. Derevyanko B., Nikolenko L., Turkot O, Ivanyuta N., Butyrskaya I. Mediation as an alternative form of protection of shareholders' rights in property relations. *International Journal of Public Law and Policy*. Vol.8, No.3/4. 2024. pp. 227 – 241. DOI: 10.1504/IJPLAP.2022.124424
9. Дерев'янюк Б.В., Грещук Г.І., Туркот О.А. Застосування альтернативних способів захисту прав суб'єктів господарювання: українські реалії та досвід країн ЄС. *Економіка та право*. 2023, № 1. С. 34-42. URL: <https://repository.ndipp.gov.ua/handle/765432198/633>.
10. Дерев'янюк Б. В., Туркот О. А. Правове сприяння відшкодуванню фінансових збитків українських аграріїв: роль держави, ЄС, міжнародних організацій. *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Право. 2023. ВІП. 25. С.5-15.
11. Derevyanko B., Ivanchenko N., Podskrebko O., Prylutska A., Turkot O. On pros and cons of legitimizing cryptocurrency (case study of Ukraine). *Social and Legal Studios*. 2023. Vol. 6, No. 3. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/6518/1/Social%20and%20Legal%20Studios.%202023.%20Vol.%206%2C%20No.%203.pdf#page=9> (Scopus)
12. Bogdan DEREVYANKO, Olha TURKOT. Land Consolidation: Benefits And Contradictories Of Law Drafting. *University Scientific Notes*. 2024. Випуск 1 (97). 6-20. DOI: [10.37491/UNZ.97.1](https://doi.org/10.37491/UNZ.97.1)
13. Derevyanko, Bogdan; Nikolenko, Liudmyla; Severinova, Oleksandra; Turkot, Olha; Volkovych, Olena Financial Support for Organic Agricultural Production: Experience of Some EU Countries and Prospects for Ukraine. International Journal of Agriculture & Biosciences, 2024, Vol 13, Issue 2, p136. Academic Journal. DOI: 10.47278/journal.ijab/2024.095. (Scopus)

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд читального залу Львівського НУП (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1), Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника НАН України (вул. Стефаника, 2).
2. Електронні інформаційні ресурси:
 - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>;
 - Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
 - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
 - Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.
 - Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua.
 - Офіційний сайт Бази українського законодавства в Інтернет. URL: www.lawukraine.com.